ලක්ෂමන් කොඩිතුවක්කුගෙන් ''පරාරෝපණය - යොවුන් නව කතාව''

ආචාර්ය පියසෝම මේදිස්

"පරාරෝපණය" කියවිය යුතු සාකච්ඡාවට භාජනය කළ යුතු සාර්ථක ප්‍රබන්ධයක්

තමාට ආවේණික ශෛලියකින් රචනයෙහි යෙදෙන සුප්‍රසිද්ධ සිංහල ලේඛක ලක්ෂමන් කොඩිතුවක්කුගේ ''පරාරෝපණය'' කෘතිය කියවන්නට ලැබීම සතුටකි. එමෙන් ඒ පිළිබඳව යමක් ලියන්නට ලැබීමද ඉතා සතුටකි.

ලක්ෂමන් සිංහල සාහිත්‍යයේ විවිධ පැති කරා අපව ගෙන ගොස් ඇති ලේඛකයෙකි. කෙටිකතා, ළමා කතා, කාව්‍ය, ගී ප්‍රබන්ධ නාට්‍යය ආදී වශයෙන් ඔහු අප අතට පත්කළ සාහිත්‍ය කෘති තුළින් අපි අමන්දානන්දයක් ලබුවෙමු. ''පරාරෝපණය'' තුළින් ලක්ෂමන් අපට අමුතු ආකාරයක අත්දැකීමක් ලබා දෙන බව කිව යුතුය. එම අත්දැකීම ''අනේ අපට වෙන්න යන දේ'' යන සිතිවිල්ල පදනම් කොටගත් අනාගතය පිළිබඳව බලාපොරොත්තු නොතැබිය හැකි එකක් බව මට හැඟේ. විශේෂයෙන් එසේ සිතෙනුයේ කතා වස්තු බීජයට අප සමාජයේ වත්මන් සංයුතිය පදනම් වී ඇති හෙයිනුත් කතාවට අදාල චරිතයන් කාලාන්තරයක් තිස්සේ අප අගය කල සාරධර්මයන්ගෙන් ඈත්ව අමුතුම සුරංගනා ලෝකයක සැරිසරන පිරිස් සෙයින් පෙනෙන හෙයිනුත්.

මූලික වශයෙන් බැලුවහොත් ''පරාරෝපණය'' සමාජ විද්‍යාත්මක වදගත්කමක් ඇති ප්‍රබන්ධයක් වශයෙන් සැලකිය හැකිය. එයට හේතුව වන්නේ ඉන් බොහෝ කොට කාලීන ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ ,පැවත්ම නැතිනම් ජීවත්ව සිටින ගැටවර වියේ ගැහැණු පිරිමි ළමුන් වැඩිහිටි ගැහැණු පිරිමින්ගේ අදහස්, ආකල්ප,හා චර්යාවන් විවරණය වීමය. සමාජ විවරණ කතා ක්ෂේත්‍රය අපට අමුතු දෙයක් නොවේ. එහෙත් එය මනා ආත්ම සංයමයකින් යුතුව කළ යුත්තකි. එමෙන් එය බොහෝ කොට සමාජ යථාර්ථයට සමීප විය යුතුය. එම භාරදූර කාර්යය ලක්ෂමන් මනාව ඉටු කොට ඇත. සුවිමලී හා විත්ධ්‍යාගේ පවුල් දෙකෙහි ගැටුමෙන් හා ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ලක්ෂමන් පරාරෝපණයේ දැක්වෙන සමාජ යථාර්ථය අපට අවබෝධ කර ගැනීමට පහසුවෙන් ඉඩකඩ සලසා ඇත.

එය ලක්ෂමන් ඉටු කොට ඇත්තේ කතාවේ වස්තුබීජය විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීමට යෝග්‍ය ශෛලියක් :ඇබරු* ජෙනෙරෙ අනුව යෑමෙන් බව කිව හැකිය. කෙටි කතා ශෛලියත් දිගු නව කතා ශෛලියත් වෙනුවට මේ ශෛලීන් දෙක අතර ඇති මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් ඇති දිගු ශෛලිය ලක්ෂමන් පරාරෝපණය උදෙසා යොදා ගැනීමද වැදගත්. එම ශෛලිය සාමාන්‍යයෙන් බටහිර නවකතා සාහිත්‍යයෙන් හැඳින්වෙනුයේ :හඳඩැකක්* නොවෙලා හෝ :හඳඩැකැළුවැරු* නොවෙලවී යනුවෙන් යන බව ඔක්ස්ෆර්ඩ් ශබ්ද කෝෂය අනුව කිව හැකියි. මෙම ශෛලියේ විශේෂත්වයක් වශයෙන් මා දකින්නේ රචකයාගේ ප්‍රස්තුතයට අනුකූලවන රාමුවක් තුල සිටිමින් මධ්‍යම වශයෙන් දිගු මගක ගොස් අරමුණ ඉටුකර ගැනීමට රචකයාට හැකිවීමය. දරිද්‍රතාවයෙන් පීඩා විඳිමින් සිටි ළමුන්ගේ නත්තල් කාලය පදනම් කොට චාර්ල්ස් ඩිකන්ස් රචනය කල ''ඇරසිඑපී ස්රදා* නත්තල් කැරොල් නම් කෘතිය හඳඩැකක් වට, බටහිර සාහිත්‍යයෙන් ඒ පිළිබඳ දැක්විය හැකි හොඳ නිදසුනකි. අප ලේඛක ලක්ෂමන්ද මෙම මෙම ශෛලිය උපයෝගී කරගනිමින් පාරාරෝපණය නිසා පරාශ්‍රයට වැටුණු අප සමාජයේ බහුතරයක් ගත කරන දෙබිඩි ජීවිතය විශ්ලේෂණය කරනුයේ අප සමාජය අපේ උරුමය අනුව ගමන් කරවන්නට සමාජ ප්‍රතිසංස්කරණ සංගායනාවක් පැවැත්වීමට දැන් කාලය එළඹ ඇතැයි යන හැඟීම අප තුළ ඇතිකරවමිනි. ''පරාරෝපණය'' ඇත්ත වශයෙන් අප රට තුළ නිතැතින්ම අපේක්ෂම මනාව සුරැකිව තිබූ අනුරාධපුර යුගයේ සිට නූතන යුගය දක්වා සිදුවුන දෙයකි.

සාමාන්‍ය වශයෙන් පරාරෝපණය යනුවෙන් හැඟෙනුයේ පර නැතිනම් අන්‍ය වූ ක්‍රමවේද ක්‍රියාකාරකම් මිනිසා විසින් මිනිසා මත නංගවා ගැනීමය. අප සමාජය ගැන කල්පනා කරන විට සංවර්ධනය නැතිනම් ස්වයංපෝෂිතතාවය ඇති කර ගැනීම උදෙසා හා පොදුවේ පූර්ණ සංස්කෘතික වර්ධනයක් උදෙසා පරාරෝපණය අවශ්‍යය යන්න යමෙකුට කිව හැකිය. එහෙත් පරාරෝපණය පිටුපස ලුහුබැඳ එන පරාශ්‍රය නිසා මිනිසා මිනිසාගෙන් ඈත්වෙමින් මිනිසා තුල පැවති සාරධර්ම, ඓතිහාසික සිත අනුව ගොඩනැගී ඇති සමාජ විඥාණය මුළුමනින්ම පාහේ බිඳවැටෙමින් බලාපොරොත්තු නොවන ජීවන රටාවක් සමාජය තුළ ඇතිවීම වැළැක්වීම අපහසු විය හැකිය.

ඒ බව ලක්ෂමන් තමන් උපයෝගී කොටගත් පවුල් දෙකෙහි ජීවිත කතාන්දරය අසුරෙන් ඒත්තු ගන්නා ඇත. ළප්පත් ජයේගේ පවුලේ සාමාජිකයන් කෙසේ හෝ සමාජ සංස්ථාවේ ඉහල තලයට ගිය මුත් මුදලේ හයියෙන් හා සේවා මට්ටමින් ඔවුන්ටම ආවේණික අළුත් බමුණු කුලයක් ගොඩනගා ගනී. ඒ සමග මුදල් සොයා ගොස් තවත් බමුණු කුලයක් ගොඩනගා ගෙන සිටි සෑමිගේ පවුල සම්පූර්ණයෙන් පාහේ අතුරුදහන් වූයේ එම පවුලේ එකිනෙකා අතර කිසිඳු දැනහැඳුනුම්කමක් නැතිව කාලයක් සමග අභාවයට යාමෙනි. අවසානයේ සෑම සිතිවිකලභාවයෙන් අනාථ නිවාසයක තනි විය. අනෙක් අතට ඉතා කිට්ටුවෙන් සිටි සුවිමලි අක්කාත් බන්දුල මල්ලිත් , ජයේලා සහ සෑමිලා කටු කම්බි වැටකින් වෙන් වෙමින් වෛරයෙන් ජීවත් වුවාට වඩා වෙනස් අයුරකින් රටවල් දෙකක ජීවත් වෙමින් අෑත්වූවෝය. සහෝදර ප්‍රේමය දොරටුවෙන් එබී බලළදී මුදලේ බලයට යටවීමෙන් එම සහෝදර ප්‍රේමය ජන්මයෙන් එලියට විසිවී යාමෙන් ඔවුන් හැසිරුණු ආකාරය ගැන සිතන විට ඇතිවන්නේ කණගාටුවකි. මෙය අද අප සමාජයේ සාමාන්‍ය සිදුවීම ලෙස අපට අසන්නට ලැබෙන තොරතුරු අනුව දක්වා සිටිය හැකිය.

මෙහිදී මාගේ අවධානය වඩාත්ම යොමුවූයේ බොදුසමය ආශ්‍රයෙන් අවුරුදු 2350 කට අධික කාලයක් තුල විශේෂයෙන් බොදු පිරිස් ගොඩනගා ගෙන අනුගමනය කල බොදුජන ජීවන ක්‍රමය දෙදරුම් කා ඇත යන්න පිළිබඳව කතාවෙන් කරන ඉඟිය පිළිබඳවය. ජයගේ බීමත්කමින් නස්පැත්තියට පත්වූ අතර ඔහුගේ පවුල ජීවත් කරවූයේ සුවිමලිගේ මවය. එමෙන්ම ඔහුගේ චරිතය මත්පැනින් වියහැකි විපත කියාපායි. සෑමිගේ බිරිඳත්. එම පවුලත් මුදලේ බලයෙන් එක්තරා විදියක තේජවන්තයින් වී නැති බැරි ජයේගේ පවුල පාගා දැමීමට උත්සහා ගනී.

කෙළවර ඔවුන් මුදලේ බලය නිසාම නස්පැත්තියට පත්විය. පවුල් දෙකෙහිම ළමුන් පන්සල හා දහම් පාසල ආශ්‍රයෙන් වැඩුණද එහි ආහාශය ඔවුන්ගේ ජීවිතවලට ඇතුල් වී තිබුණේද යන්න සැකයකි. ඒ බව පැහැදිලි වන්නේ සුවිමලි තම මවටත් පියාටත් පින් දීම උදෙසා කල දානය ගැන කියවන විටය. විශේෂයෙන් එවන් අවස්ථාවක කරනුයේ අප ඉගෙන ගෙන ඇති පරිදි බුදු දහම අනුව අටමඟ කුසල් වලින් එකක් කිරීමට කටයුතු යෙදීමය. එහිදී මූලික වන්නේ අටමඟ කුසල් වලින් හතරවැන්න වන බුදුපාමොක් මහ සංඝයාට දානයක් දීමය. සධාතුක කරඩුවක් හා මහා සංඝයා ගෙදරට වැඩමවා දානයක් දීම එවන් සිතිවිල්ලක් හටගත් අවස්ථාවක කරන සිරිතය. වානිජ ජීවිත ක්‍රමයකට යටවූ අප කොතෙක් දුරට එම සම්ප්‍රදායන්ගෙන් ඈත්ව යන සැටියක් මම ඉන් දකිමි. එමෙන් මෙම පවුල් දෙකේ වැඩිහිටියන් අතර තිබුණු නෝක්කාඩුකම් කෙසේ වෙතත් දහම හා අනෙකුත් ශාස්ත්‍ර ඉගෙන ගත සමාජයේ ඉහලට ගිය දරුවන්ටත් අවශ්‍ය වූයේ මිනිසා මිනිසාගෙන් ඈත් කරන පරිසරයක ජීවත් වීමය. මිනිසා හදවතින් මිනිසාගේ හදවතට එක් කරන මාර්ගයක් අවශ්‍ය බව ඔවුන්ට නොවැටහුණේ මන්ද යන්න ප්‍රශ්නයකි. එමෙන් සමාජයේ භෞතික පරිසරයේ සැකැස්ම අනුව හැම පවුලක්ම ඒ ඒ පවුල් වටා පවුරු වළලු ගොඩ නගා ගෙන ඇති සැටි සුවිමලි හා ප්‍රේමබන්දු අතර ඇතිවූ දෝෂාරෝප, දුරකථන පණිවිඩ වුවමාරුවෙන් පෙනේ. මෙයින් පෙනෙන්නේ ධනය, බලය, තනතුරු ආදිය නිසා අළුතින් ගොඩ නැගෙන සිඹුගාමී මානව පරිසරයේ මිනිස්කම අතින් ඔවුන් එකිනෙකාගෙන් ඈත්වී ඇති සැටියයි.

මෙය යොවුන් නව කතාවත් වශයෙන් අනු සිරස් තලයේ කෘතිය සම්බන්ධයෙන් දක්වා ඇතත් එය බොහෝ කොට යොවුන් වියේ ගැහැණු හා පිරිමි දෙපාර්ශවයේ සම්බන්ධයෙන් ගොඩනැගෙන ප්‍රේමාන්විත නිතවත්කම්වලින් ඇතිවන සාමාන්‍ය ගැටවර වියේ කරන ක්‍රියාකාරකම් පදනම් කොට ගනිමින් හැසිරෙන ස්වායත්තව කටයුතු කරන චරිත තුනක් සුවිමලි, විත්ද්‍යා හා බන්ධුල තුළින් දැකිය හැකිය. බෝවිටියා කැඩීමට යාම , බන්ධුල ටයරය පැදීම, වෙසක් කූඩු තැබීම,ඝන්ති ගීත කීම, දයාවෙන් ෆෙන්ක්ට සැලකීම වැනි ගැටවර වියේ කෙරෙන සරල ක්‍රියාකාරකම් ඔවුන්ගේ මිතුදහම ආලෝකමත් කල මුත් එය ඉන් එහාට ගිය බවක් පරාරෝපණයෙහි දැකිය නොහැකිය. එමෙන් සුවිමලි හා නිශ්ශංකගේ එකතුවීමද එක්තරා විදිහකට ආකාස්මිකව සිදුවූ දෙයික් ලෙස හැඟේ.

ලක්ෂමන් විස්තරාත්මකව දක්වා ඇති පරාරෝපණය අනවරතයෙන් සිදුවන ක්‍රියාදාමයකි. එය පරම්පරාවකින් තවත් පරම්පරාවකට අවතීර්ණ වෙමින් බලාපොරොත්තු නොවන අළුතින් ඇතිවන පරම්පරාවෙන් වෙනස් පරම්පරාවක් ගොඩනගයි. එමෙන්ම අළුතින් ඇතිවන පරම්පරාවේ සමාජ සංයුතිය ද මුලින් පැවති තත්ත්වයට මුළු මුතින්ම පරස්පර විරෝධී විය හැකියි. එවැනි තත්ත්වයක් යටතේ මානව විද්‍යාඥයින් හා සමාජ විද්‍යාඥයින් මොනවට පෙන්වා දී ඇති පරිදි පාරම්පරික සාරධර්ම විශ්වාස මුළුමනින් අභාවයට යා හැකිය. මෙයට හොඳම නිදසුන ඉන්දියාවේ ලඩාක් ප්‍රාන්තයි. එහි ලඩාක් ජාතිය සතුව පැවති ලඩාක් උරුමය බිඳීගොස් අබූත කාලයක් උදා වී ඇති බව ඒ පිළිබඳ තතු දත් සමාජ මානව විද්‍යාඥයින් පෙන්වා දී ඇත. එවන් තත්වයක් ලක් සමාජයේද ඇතිවිය නොහැක්කේ නොවේ. මිලේනියම් සිටි වැනි තන්නි වසමින් තමන්ට හුරුව තිබූ සම්පූර්ණයෙන්ම නාගරික නොවුත් ග්‍රාමීය නොවුත් මුල්බෙලිටිය පරිසරයක ආසන්නයේ පරිසරයක වසමින් සුවිමලි හා නිශ්ශංක වැනි මිල මුදලින් ආඩ්‍ය වූ අය තම දරුවන් වූ සවිති හා තිසර යොමු කරන හරිහප් සමාජය තුළින් අනාගතයේදී විය හැකි හඳිය ගැන ලක්ෂමන් කරන ඉඟිය අපේ සැලකිල්ලට යොමු විය යුතුය.

තමන් ජීවත් වූ පරිසරය ඇසුරෙන් සමාජ හා මිනිස් ජීවන රටාවේ ඇතිවන පරාරෝපණය අනුව වේගවත්ව සිදුවන විපර්යාසය තවත් විදියකට කිවහොත් නස්පැත්තිය ලක්ෂ්මන් විදහා දක්වා ඇත්තේ තම රචනා ප්‍රවීනත්වයෙන් ව්‍යවහාර භාෂාව පිළිබඳව ඇති ගැඹුරු දැනුම මනාව සම්බන්ධ කර ගනිමිනි. මේ නිසා ලක්ෂමන්ගේ '' පරාරෝපණය'' සිත් ගන්නා අයුරින් හිම වී ඇති අතර ආරම්භයේ සිට හිමාව දක්වා හිම වී සැතසිළ්ලේ නොතවත්වා කියවිය හැකිය. එහෙත් පාඨකයාට තේරුම් බේරුම් කරගන්නට ඉඩදී ඔහු මෙය යොවුන් නවකතාවක් වශයෙන් පිටතවරයෙන් හඳුන්වා දී නොතිබුනානම් හොඳයැයි මට සිතුණි.

ඇත්තවශයෙන් ''පරාරෝපණය'' තුළින් ලක්ෂමන් එක දෙයක් සනාථ කොට ඇත. එය ''සබෙත්ව සංඛාරා, අනච්චා, සියලු සංස්කාරයන් අනිත්‍යයය'' යන්නයි. එය බොදුනුවන් බෙහෙවින් අගයන බුදුගිමි දෙසුමයි.

''පරාරෝපණය'' හැම කෙනෙක් පාහේ කියවිය යුතු සාකච්ඡාවට භාජනය කළ යුතු මෑත බිහිවූ සාර්ථක ප්‍රබන්ධයක් බව අවධාරණයෙන් කියනු කැමැත්තෙමි.

ජගත් වික්‍රමසිංහ කණ්ඩායම් සංගීතයෙන් ගායනා ලොවට පිවිස එහි සාර්ථක ගමනක නිරතව සිටින ගායකයෙකි. විවිධ පරාශයන්හි පැතිරී ගී 1500ක් පමණ ගායනා කරමින් ගී ලොව නොහිවෙන තරුවක් බවට පත්ව සිටියද ඔහු නිර්මාණකරණයේදී වඩා වැඩි දායකත්වයක් සපයන්නේ වාද්‍ය ශිල්පියෙකු සහ සංගීත අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වශයෙනි. සැප්තැම්බර් මාසයේදී ඔහුගේ ඒක පුද්ගල ප්‍රසංග කිහිපයක් ඕස්ට්‍රේලියාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල සංවිධානය කොට තිබේ. 0777-742529, 0777-259098, 0718-365510 දුරකථන අංක මඟින් ඔබට ජගත් ඇමතිය හැකිය.

ඕස්ට්‍රේලියා සංචාරය සැළසුම් වෙලා තියෙන්නේ කොයි විදිහටද?

මගේ ඒක පුද්ගල ප්‍රසංගයක් විදිහටයි මේක කරන්නේ. මෙල්බන්වල ප්‍රසංගයට එහෙ සිටින සරත් බණ්ඩාර මහතා තමයි මට ආරාධනා කළේ. මෙල්බන් ප්‍රසංගයෙන් පසුව දෙවෙනි ප්‍රසංගය 19 වෙනිදා බ්‍රිස්බෙන්වල පවත්වනවා. 25 වෙනිදා කැන්බරාවල ප්‍රසංගයක් කරනවා. 27 වෙනිදා ඇඩිලේඩ්වල අවසන් ප්‍රසංගය පවත්වනවා. සිඩ්නි, පර්ත් සහ තවත් නගරයක මේ සමග තවත් ප්‍රසංග තුනක් කරන්න මට ඕස්ට්‍රේලියාවේ ආරාධනා ලැබුණත් කාලය මදි නිසා ඒවා බාරගත්තේ නැහැ.

ඔබත් සමග සහභාගි වෙන සංගීත කණ්ඩායම මොකක්ද?

ලංකාවෙන් සංගීත කණ්ඩායමක් යන්නේ නැහැ. දැනට ඕස්ට්‍රේලියාවේ පදිංචි වෙලා ඉන්න වාද්‍ය ශිල්පීන් එකතු වෙලා වාදක මණ්ඩලයක් විදිහට කටයුතු කරනවා. මමත් කී බෝඩ් ප්ලේ කරනවා.

ඔබ පසුගිය කාලේ ලංකාවේ කළ ඒක පුද්ගල ප්‍රසංගයට මොකද වුණේ?

ඒ ප්‍රසංගයම තමයි ඇත්තටම පසුව වෙනත් නම්වලින් කළේත්. ''සරසවි සරං'' කියලා මුළින්ම මම 1994 මාර්තු 22වා පටන් ගත්ත ඒ ප්‍රසංගය ඒ නමින්ම පනස්තුන් වතාවක් කළා. පසුව ''පහන් සිල'', ''සාගර තරංගා'' කියලා වෙන වෙන නම්වලින් පවත්වගෙන යනවා. සංවිධායකයන්ගේ කැමැත්ත අනුව තමයි එහෙම විවිධ නම් භාවිතා කරන්නේ. සරසවි සර කියන එකට වැඩිය අපි මේ නම දාමු අර නම දාමු කියලා ඒ අය යෝජනා කරනවා. ඉතිං ඒකේ ලොකු ගැටළුවකුත් නැති නිසා මම කැමති වෙනවා. මගේ ජනප්‍රිය ගීතවලින්ම තමයි ඒ නම් දාන්නෙත්.

ඔබේ ප්‍රසංගය මොන වගේ එකක්ද?

මගේ ප්‍රසංගය කලබලකාරි එකක් නෙවෙයි. බොහොම හැන්පත්ත ඕඩියන්ස් එකත් එක්ක එක්ව කතා බහක යෙදෙමින් කරන ප්‍රසංගයක්. සමහර ඒවායේදි නැටුම් සහ වීඩියෝ ක්ලිප් යොදාගන්නවා. සමහර ඒවායේ නැහැ. ප්‍රධාන වශයෙන් ගීතවල තියන